

FF SOLUTIONS

RI-Buitenbouw B.V.

Quickscan Natuurwetgeving

'Broerswetering 8'
te Bunschoten

Oplossingen flora en fauna binnen het wettelijk kader

FF Solutions is een merknaam
onder RI-Buitenbouw B.V.
Duifhuis 34, 3862 JG te Nijkerk

info@ri-buitenbouw.nl
info@bouwbulderweg.nl
06-51098912

Rabobank IBAN NL 10RABO0324421516
BTW-nr. NL 8521 84 657 B01
KvK 56556497

Colofon

Titel
Subtitel

Quicksan Natuurwetgeving
Broerswetering 8, te Bunschoten

Opdrachtgever

AJ Real Estate
Zuidwenk 57-B
's-Hertogenbosch

Projectlocatie
Projectnummer

Broerswetering 8, te Bunschoten
08QS06-21

Datum
Status

18 oktober 2024
Concept

Veldonderzoek

S.T. Brouwer
BSc Wiskunde en Toepassingen, Universiteit Utrecht
Oud-vrijwilliger IVN Nijkerk bij Landschapsbeheer en Weidevogelbescherming
Gecertificeerd Imker

Auteur(s)

G.R. Bouw
Werkvoorbereider Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 3
Planvormer Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 4
European Tree Worker (ETW)
European Tree Technician (ETT)
Boom technisch adviseur, Norminstituut handboek bomen
HBO Minor bomen en stedelijke omgeving
Gecertificeerd Boom Veiligheid Controleur

Kwaliteitscontrole

G.R. Bouw

Kennismaken met FF Solutions

FF Solutions 'Natuurbescherming'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het in kaart brengen van voorkomende ecologische vraagstukken die zich bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheersmaatregelen kunnen voordoen. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling en/of beheersmaatregel zal er rekening moeten worden gehouden met eventuele beschermde soorten, gebieden en/of houtopstanden. Onze ecologen brengen de risico's van de voorgenomen activiteit in kaart en bieden een passende oplossing ten aanzien van de te beschermen soorten, gebieden en/of houtopstanden. Ons uitgangspunt is de natuur respecteren, zorgvuldig handelen en de ruimte te zoeken om het voorgenomen project doorgang te laten vinden.

FF Solutions 'Boomtechniek'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het onder andere in kaart brengen van voorkomende boomvraagstukken die bij ruimtelijke ontwikkelingen zich kunnen voordoen.

FF Solutions is voorzien van de laatste kennis op het gebied van boomtechniek met betrekking tot wet- en regelgeving en groeiomstandigheden van de boom. De kennis is getoetst onder Europees toezicht, het EAC. Middels een puntensysteem wordt de kennis en kwaliteit van de kennis op peil gehouden en geborgd. FF Solutions onderhoudt de vereiste kwalificaties, waardoor de certificering geborgd blijft.

FF Solutions 'Landschappelijke inpassingen'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het o.a. in kaart brengen en tekenen van landschappelijke inrichtingsplannen die bij ruimtelijke ontwikkelingen toegepast kunnen worden.

FF Solutions is voorzien van kennis op het gebied van landschappelijke inpassingen met betrekking tot het in kaart brengen van gebied eigen natuurwaarden. FF Solutions onderhoudt de benodigde kennis door continu zich te blijven verdiepen in natuur- en cultuurwaarden die gesteld worden aan bepaalde gebieden. FF Solutions onderhoudt dan ook diverse kwalificaties die aan dit onderwerp zijn gerelateerd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Wetgeving	5
1.2	Methoden	6
1.3	Betrouwbaarheid	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Gebiedsbeschrijving	8
2.1	Topografische ligging	8
2.2	Huidig gebruik projectlocatie en omgeving	8
2.3	Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen	9
3	Gebiedsbescherming	10
3.1	Natura 2000-gebieden	10
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	12
3.3	Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	13
3.4	Ander beleidsmatig beschermd gebied	14
4	Beschermde houtopstanden	15
4.1	Specifieke zorgplicht houtopstanden	15
5	Soortenbescherming	16
5.1	Broedvogels	16
5.2	Vleermuizen	19
5.3	Overige zoogdieren	21
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	22
5.5	Insecten en ongewervelden	23
5.6	Vaatplanten	24
5.7	Nader onderzoek	25
5.8	Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming	25
6	Samenvatting	29
7	Bijlagen	31
	Bijlage 1: Bronnen	31
	Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving	32
	Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen	38

1 Inleiding

FF Solutions heeft van AJ Real Estate opdracht gekregen een Quickscan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Broerswetering 8', te Bunschoten. Deze Quickscan dient als actualisatie voor de eerder gemaakte Quickscan (projectnummer 08QS06-21, d.d. 30 april 2021). Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om het bestaande gebouw te herontwikkelen.

De Quickscan Natuurwetgeving heeft als doel in te schatten of er binnen de te onderzoeken locatie beschermde planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die een beschermde status hebben en mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op beschermde houtopstanden, gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

1.1 Wetgeving

Om het voorliggend document beter te begrijpen zal een korte toelichting gegeven worden over de relevante wetgeving; de Omgevingswet (zie bijlage 2 voor aanvullende informatie).

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Naast de algemene zorgplicht geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (zie bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van deze activiteiten).

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Hiernaast wordt ook de bescherming van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen geborgd door de Ow. Tevens ziet de Ow er op toe dat houtopstanden in de fysieke leefomgeving worden beschermd.

Behalve de algemene zorgplicht, kent de Ow ook diverse specifieke zorgplichten die duidelijk maken wat er wel en niet moet gebeuren bij een activiteit. Aan de natuur gerelateerde specifieke zorgplichten zien toe op:

- Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal);
- Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (art. 11.27 Bal); en
- Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (art. 11.116 Bal).

1.2 Methoden

Het verrichte onderzoek is opgedeeld uit een bureau- en veldonderzoek, welke samen leiden tot inzicht in aanwezigheid van beschermde soorten en geschikt habitat. Bij de beoordeling van het plangebied is allereerst een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten binnen en rondom de projectlocatie, de ligging van beschermde gebieden in de regio van de projectlocatie en aanwezige houtopstanden en relevante regelgeving. Daarvoor is onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF genoemd) geraadpleegd voor actuele verspreidingsgegevens van soorten (zie bijlage 1 voor bronnen). Het bureauonderzoek dient als basis voor veldonderzoek welke plaatsvindt binnen de projectlocatie. Tijdens het veldonderzoek is onderzoek gedaan naar (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten, welke voor kunnen komen of in de directe omgeving vanuit actuele data zijn vastgesteld. Tijdens het veldonderzoek is er onder andere gebruik gemaakt van de checklist voor het inschatten van de aanwezigheid van vleermuizen, opgesteld door Netwerk Groene Bureaus. Tevens is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

Door resultaten van het veld- en bureauonderzoek te combineren wordt beoordeeld welke effecten te verwachten zijn als gevolg van de geplande ingrepen op (potentieel) aanwezige soorten en hun habitat, beschermde gebieden en houtopstanden. Naar aanleiding van de effectenbeoordelingen volgt een advies in te ondernemen stappen binnen de relevante ontwikkeling.

1.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform geldende regelgeving omtrent natuurbescherming (zie bijlage 2). Het betreft een momentopname en levert een toetsing op van de geschiktheid van de projectlocatie voor beschermde soorten.

Het incidenteel ter plaatse zijn van beschermde soorten is daarentegen nooit met zekerheid te voorspellen. FF Solutions verwerpt op voorhand aansprakelijkheid met betrekking tot mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door FF Solutions verrichte onderzoek neemt. Een Quicksan is in de regel geldig voor een duur van 2 tot 3 jaar, behalve indien in deze periode de ecologische omstandigheden dermate veranderd zijn en/of de relevante regelgeving of inzichten daartoe behorend zijn veranderd. Indien uitvoering van een ontwikkeling met meer

dan 3 jaar wordt verschoven, wordt aangeraden de uitkomsten van de Quicksan wederom te toetsen.

FF Solutions verklaart geen onderzoek uit te voeren binnen de projectlocatie met als doel om resultaten van wettelijke of maatschappelijke vereisten te ontwijken, die gebleken zijn uit eerder onderzoek.

1.4 Leeswijzer

Dit onderzoek is opgedeeld in een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Hoofdstuk 2 bestaat uit de gebiedsbeschrijving, waarin het huidige gebruik, het toekomstige gebruik en topografische ligging van de projectlocatie besproken wordt. In hoofdstuk 3 vindt u het hoofdstuk over gebiedsbescherming en de resultaten aan de hand van bureauonderzoek. Aansluitend zullen in hoofdstuk 4 de beschermde houtopstanden besproken worden. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten vanuit het veld- en bureauonderzoek omtrent soortenbescherming en de effectenbeoordeling. Per categorie beschermde soorten worden de vaststellingen, effectenbeoordelingen en het hierop volgende advies besproken. Het onderzoek wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met de samenvatting en conclusies op de uitkomst van het gehele onderzoek.

2 Gebiedsbeschrijving

Binnen dit hoofdstuk wordt de huidige situering en voorgenomen ontwikkelingen van de projectlocatie beschreven. Tevens zal ingegaan worden op de huidige staat van de projectlocatie en belangrijke kenmerken die zijn vastgesteld tijdens veldbezoek.

2.1 Topografische ligging

De projectlocatie bevindt zich binnen de bebouwde kom van Bunschoten (zie Fig. 2.0 en Fig. 2.1).

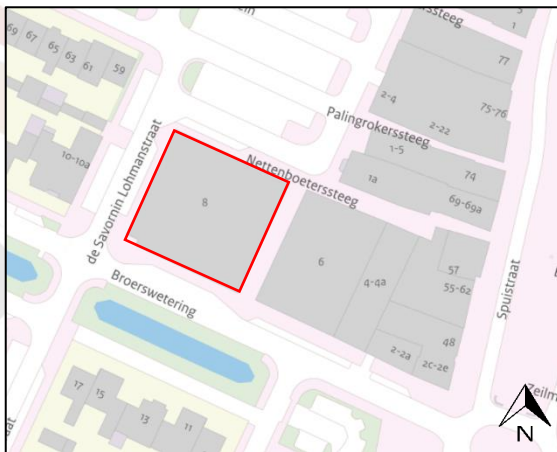

Fig. 2.0, Topografische aanduiding projectlocatie (rood omrand)
(achtergrondbron: www.pdok.nl)

Fig. 2.1, Topografische aanduiding projectlocatie (rood omrand)
(achtergrondbron: www.pdok.nl)

2.2 Huidig gebruik projectlocatie en omgeving

De bebouwing binnen de projectlocatie betreft een vrijstaand winkelpand welke is opgebouwd uit bakstenen spouwmuren. Het dak is voorzien van vijf geschakelde zadeldaken met sneldek-dakpannen. De dakpannen sluiten goed aan, op enkele plaatsen ontbreekt een betonnen voeg van de nokpan. Er bevinden zich boeidelen aan de voor- en achterzijde van het pand, waarbij tussen de boeidelen en muur een smalle kier aanwezig is.

Rondom het winkelpand bevindt zich bestrating, fietsenrekken en openbare lantaarnpalen. Aan de noordzijde is een parkeerplaats aanwezig met enkele solitaire bomen in een perkje met een grondbedekkende vegetatie. Aan de zuidzijde bevindt zich een doorgaande weg, gevolgd door een smalle watergang met aan weerszijde bomen en met regelmaat gemaaid gras. Oostelijk van het winkelpand bevindt zich een steeg, aan de westzijde bevindt zich een doorgaande weg gevolgd door een woonwijk.

Fig. 2.2, Vooraanzicht (zuidzijde) projectlocatie (bron: FF Solutions)

Fig. 2.3, Achteraanzicht (noordzijde) pand (bron: FF Solutions)

Fig. 2.4, Aansluiting nok met boeiboord (bron: FF Solutions)

Fig. 2.5, Goed aansluitende dakpannen (bron: FF Solutions)

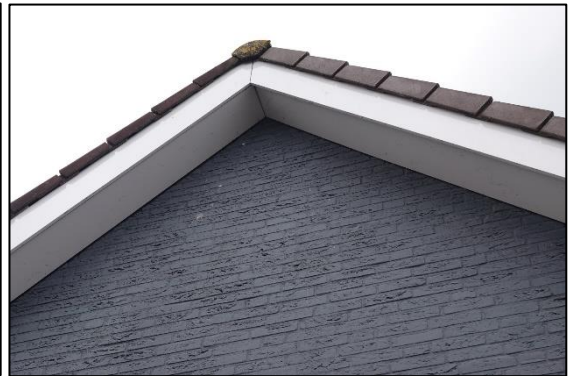

Fig. 2.6, Aansluiting boeideel met gevel (bron: FF Solutions)

2.3 Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om het bestaande gebouw te herontwikkelen. Het is nog onbekend of het gebouw wordt gesloopt of gerenoveerd. Echter wil de opdrachtgever vooruitlopend inzicht krijgen in de risico's betreft flora- en fauna-aspecten omtrent dit gebouw.

3 Gebiedsbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierbij zal beoordeeld worden of de voorgenoemen ingreep invloed kan hebben op de betreffende gebieden.

3.1 Natura 2000-gebieden

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebieden die aangewezen zijn als Natura 2000-gebied (zie Fig. 3.0). Het meest nabijgelegen N2000-gebied is 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' op circa 1,92 km van de projectlocatie¹. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelig gebied is 'Veluwe' op circa 15,43 km van de projectlocatie.

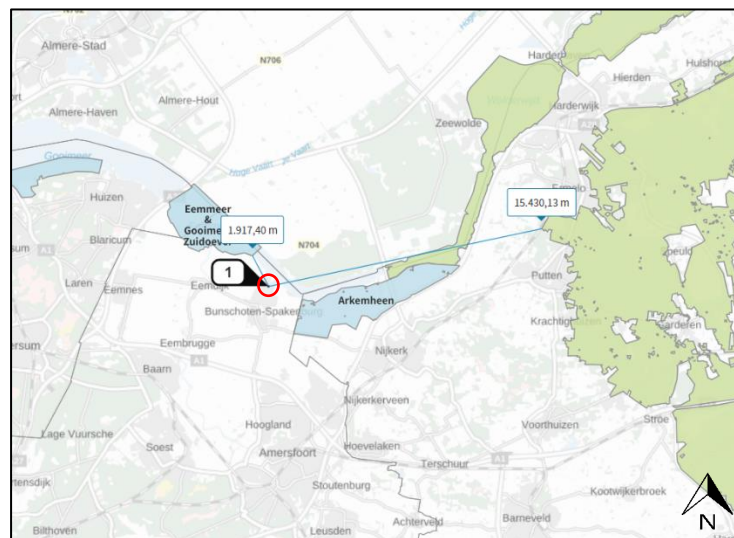

Fig. 3.0, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van de N2000-gebieden (achtergrondbron: AERIUS Calculator)

Effectenbeoordeling Ow en advies

Doordat de projectlocatie niet binnen een Natura 2000-gebied bevindt, is er geen sprake van interne effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling. Er is hiermee ook geen sprake van verlies aan oppervlak van Natura 2000-gebieden door de ontwikkeling.

De projectlocatie is op een minimale afstand van circa 1,92 km gelegen van Natura 2000-gebieden. Om een nadere inschatting te maken in negatieve effecten die te verwachten zijn als gevolg van externe effecten, wordt gebruik gemaakt van de storende factoren uit de *Effectenindicator Natura 2000-gebieden*. In Tab. 3.1 is een korte uiteenzetting gemaakt.

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne en externe factoren (zie Tab. 3.1). Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

¹ De afstanden van de projectlocatie naar beschermde gebieden wordt berekend vanuit het middelpunt van de projectlocatie.

Tab 3.1, Storende factoren en te verwachten negatieve effecten (achtergrondbron: Effectenindicator Natura 2000-gebieden)

Storende factor	Negatieve effecten te verwachten?	Reden
Verlies oppervlak	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Verzuring/vermesting	Mogelijk	Aanleg en gebruik leidt tot stikstofdeposities
Verzoeting/verzilting	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verontreiniging	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en is gebonden aan de reguliere milieuwetgeving
Verdroging/vernatting/etc.	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verandering substraat	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Geluid	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Licht	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Trilling	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Verstoring door mensen	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Mechanische effecten	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Barrièrewerking	Nee	Het project leidt niet tot het ontstaan van een barrière tussen N2000-gebieden, zoals een weg
Versnippering	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied of essentiële verbindingzones tussen N2000-gebieden
Verbreiding van soorten	Nee	Het project leidt niet tot de introductie van soorten in een gebied waar deze momenteel niet voorkomen

Binnen de huidig voorgenomen ontwikkeling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Indien significante gevolgen op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden optreden, dient een omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten aangevraagd te worden.

Opmerking: Formeel juridisch geldt voor de vastlegging van omgevingsplan dat een plan mag worden vastgesteld als uit een Passende Beoordeling, bedoeld in art. 16.53c, eerste lid Ow, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl). Op basis van hetgeen in het voorgaande hoofdstuk is opgenomen, worden (los van mogelijke stikstofdeposities) geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden. Het voorgaande betreft echter géén Passende Beoordeling. Voor zekerheidsstelling kan een Passende Beoordeling gemaakt worden indien het omgevingsplan aangepast dient te worden voor de uitvoering van het project, onderdeel hiervan is de reeds geadviseerde AERIUS-berekening.

3.1.1 Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

1. *Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;*
 - b. *wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.*

Binnen de huidige voorgenomen ontwikkeling zijn, los van mogelijke stikstofdeposities, geen interne of externe effecten te verwachten op Natura 2000-gebieden. Nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn hierom niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. Echter, in verband met mogelijk te verwachten stikstofdeposities zal een AERIUS-berekening gemaakt worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Eventuele maatregelen in het kader van stikstofdeposities zijn pas aan de orde als significant negatieve effecten te verwachten zijn op basis van de AERIUS-berekening en zijn hierom niet opgenomen in deze Quicksan.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebied dat aangewezen is als NNN-gebied of Groene contour (Fig. 3.2). Het meest nabij gelegen NNN-gebied ligt op circa 0,55 km afstand van de projectlocatie, de meest nabijgelegen Groene contour ligt op circa 1,11 km.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Externe effecten worden conform Afdeling 6.1 'Natuurnetwerk Nederland, Groene contour en Weidevogelkerngebieden' van *Omgevingsverordening provincie Utrecht* (prov. Utrecht, in werking vanaf 01-09-2024) niet getoetst. Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland in provincie Utrecht.

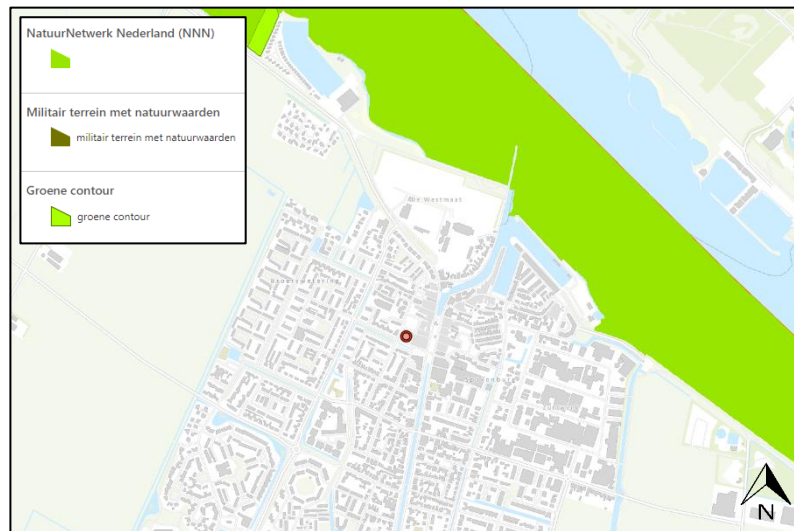

Fig. 3.2, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van NNN-gebieden (achtergrondbron: provincie Utrecht)

3.3 Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen

Voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen geldt, overeenkomstig met Natura 2000-gebieden, de specifieke zorgplicht zoals uiteengezet in art. 11.6 Bal. De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als bijzonder nationaal natuurgebied. Wel is de projectlocatie gelegen binnen nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' (zie Fig. 3.3).

Effectenbeoordeling Ow en advies

De kernkwaliteiten van nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' betreffen (Ministerie van VROM, 2004):

- Extreme openheid;
- Slagenverkaveling;
- Veenweidekarakter.

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om het bestaande gebouw te herontwikkelen. De ontwikkeling vindt plaats binnen het stedelijk gebied. Er wordt niet verwacht dat de ontwikkeling afbreuk doet aan de kernkwaliteiten van het nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland', onder meer door de ligging binnen het stedelijk gebied.

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen door interne en externe factoren. Nadelige gevolgen op voorgaand genoemde gebieden en/of landschappen als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen.

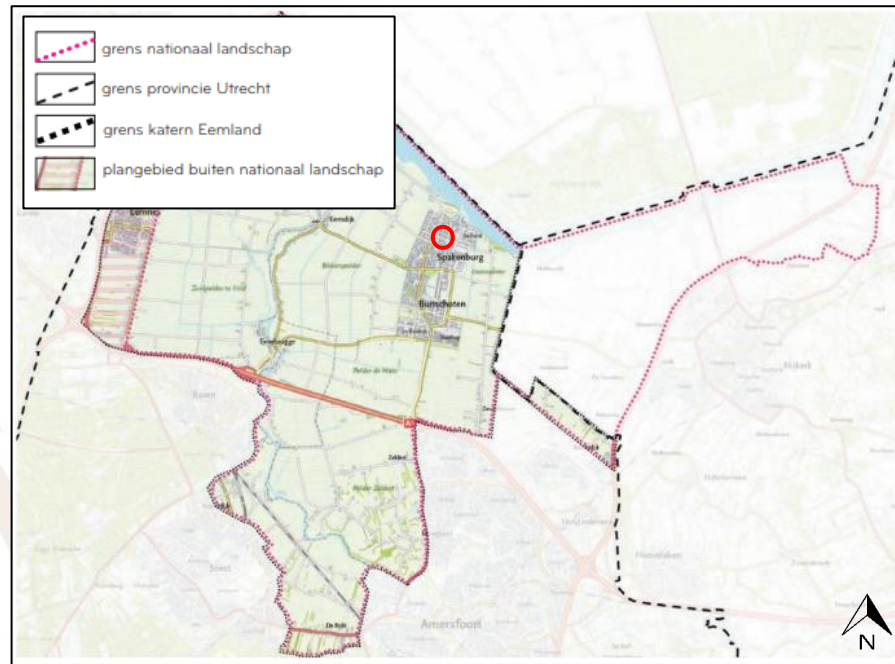

Fig. 3.3, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' en ten opzichte van provinciaal landschap 'Eemland' (achtergrondbron: provincie Utrecht)

3.4 Ander beleidsmatig beschermd gebied

De projectlocatie is gelegen binnen 'Landschap Eemland' (zie Fig. 3.3). Regels ter bescherming van het voorgaande gebied zijn opgenomen in *Omgevingsverordening provincie Utrecht* (prov. Utrecht, in werking vanaf 01-09-2024) in Afd. 7.2 'Kwaliteit van landschap'. De omgevingsverordening meldt het volgende:

- Art. 7.11.3: Een omgevingsplan dat betrekking heeft op locaties gelegen in Landschap bevat:
 - a. regels ter bescherming van de voorkomende kernkwaliteiten; en
 - b. geen regels die nieuwe activiteiten toestaan die de kernkwaliteiten onevenredig aantasten.
- Art. 7.11.4: De motivering van een omgevingsplan bevat:
 - a. een beschrijving van de voorkomende kernkwaliteiten; en
 - b. de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan.

Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zal het omgevingsplan reeds borgen dat de kernkwaliteiten van 'Landschap Eemland' beschermd worden. Het voorgaande komt voort uit Art. 7.11.3 van de omgevingsverordening. Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zijn er geen bezwaren tot de uitvoering van het project met betrekking tot 'Landschap Eemland'. Indien het huidige omgevingsplan aangepast moet worden voor de uitvoering van de ontwikkeling, dan zal conform Art. 7.11.4 gemotiveerd moeten worden hoe de kernkwaliteiten van het gebied beschermd worden.

De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van ander gebied dat aangewezen is als ander beleidsmatig beschermd gebied.

4 Beschermde houtopstanden

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op de invloed welke de voorgenomen ontwikkelingen kunnen hebben op beschermde houtopstanden.

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. In bijlage 2 worden de regels nader toegelicht.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is gelegen binnen de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in art. 11.111, lid 2 Bal. De regels uit de Ow voor de bescherming van houtopstanden gelden niet voor houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden.

4.1 Specifieke zorgplicht houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor houtopstanden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbeplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Binnen de huidige voorgenomen werkzaamheden worden, zover bij FF Solutions bekend, geen houtopstanden verwijderd of aangeplant. Nadelige gevolgen op de natuurbescherming, instandhouding van het bosareaal en beschermde landschappelijke waarden zijn uit te sluiten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.

5 Soortenbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op bureau- en veldonderzoek dat heeft plaatsgevonden om te bepalen welke invloeden de voorgenomen ontwikkelingen hebben op beschermde soorten. Er zal per soortgroep een nadere beschrijving gegeven worden van onderzoeksresultaten, effectenbeoordeling van de ingreep en indien van toepassing wordt aangegeven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is. Dit bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is en er aanvullend onderzoek plaats dient te vinden. Tevens wordt beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn met betrekking tot omgevingsvergunningen.

Er is gebruik gemaakt van actuele verspreidingsgegevens van onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)² om te bepalen of beschermde soorten aanwezig zijn binnen of nabij de projectlocatie. Het aansluitende veldonderzoek waarbij gelet wordt op (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten vond plaats op 18 oktober 2024 (18°C, bewolkt, droog, 2-3 Bft). Middelen welke gebruikt worden bij veldbezoeken zijn bijvoorbeeld een (nacht)verrekijker Swarovski EL 8.5x42 WB Swarovision en-/of zaklamp.

5.1 Broedvogels

Beschermde vogelsoorten worden onderscheiden in twee categorieën; broedvogels met jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels voor welke nesten beschermd zijn louter tijdens het broedseizoen. Nesten van soorten binnen de laatste categorie kunnen echter eveneens jaarrond beschermd zijn indien er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn die dit rechtvaardigen.

Bij de kwalificatie van broedvogels binnen dit document is gebruik gemaakt van *Beschermde dieren- en plantensoorten* van provincie Utrecht³.

5.1.1 Jaarrond beschermde nesten van broedvogels

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse broedvogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.0 voor verzameltabel⁴.

Tab 5.0, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'broedvogels jaarrond beschermde nesten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus , kerkuil, ooievaar, ransuil , slechtvalk, sperwer, steenuil , wespandief	Vogelrichtlijn	-

² De NDFF verleent toegang tot gebruik van hun databank. Verkregen informatie is bij FF Solutions aanwezig, en mag worden ingezien. Ter bescherming van de NDFF wordt de verkregen informatie van de NDFF niet aan derden verspreid. Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen worden enkel gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te geven.

³ <https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-12/Beschermde%20soorten%20Wet%20natuurbescherming.pdf>

⁴ De soorten weergegeven met **rode letters** zijn soorten welke genoemd worden op de rode lijst van Nederland. Op de rode lijst zijn soorten vermeld die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen binnen de projectlocatie. Kieren tussen dakpannen en tussen boeidelen en gevels zijn van te kleine omvang om vogels met jaarrond beschermde nesten toegang te geven tot dakvlakken of andere ruimten. De dakpannen sluiten verder allen strak aan, ook op overstekken en dakgoten. Rond het projectgebouw is sprake van relatief veel bestrating en wordt weinig habitat geboden voor een soort als de huismus. Vestigingsplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten worden niet aanwezig verwacht binnen de projectlocatie. Tevens wordt niet verwacht dat de projectlocatie voorziet in essentieel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen vestigingsplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten verwacht binnen de projectlocatie, tevens zal de projectlocatie geen essentieel onderdeel zijn van leefgebied van soorten binnen deze categorie. Er worden hierom geen negatieve effecten verwacht op broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en).

5.1.2 Broedvogels algemeen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse algemene broedvogels waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.1 voor verzameltabel⁵. Broedvogels welke in *Beschermde dieren- en plantensoorten* (prov. Utrecht) aangeduid worden als ‘mogelijk jaarrond beschermd’ zijn opgenomen als algemene broedvogel indien in deze situatie voldoende alternatieve locaties voor nesten aanwezig zijn.

Tab 5.1, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek ‘algemene broedvogels’

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Algemene broedvogels	Aalscholver, appelvink, bergeend, blauwborst, blauwe kiekendief , blauwe reiger, boerenwaluw , bonte strandloper, boomklever, boomkruiper, bosrietzanger, bosuil, braamsluiper, brandgans, brilduiker , bruine kiekendief, Cetti's zanger, dodaars, dwergmeeuw , ekster, fazant, fitis, fuut, gaai, geelpootmeeuw, gele kwikstaart , geoorde fuut, goudhaan, goudplevier , grasmus, graspieper , grauwe gans, groene specht, groenling, groenpootruiter, grote bonte specht, grote Canadese gans, grote mantelmeeuw , grote zaagbek, grote zilverreiger, grutto , heggenmus, holenduif, houtduif, huiswaluw , ijsvogel, kauw, keep , kemphaan , kievit, kleine karekiet, kleine mantelmeeuw, kleine plevier, kleine zilverreiger , kleine zwaan, kluut, kneu , knobbelzwaan, koekoek , koereiger, kokmeeuw, kolgans, koolmees, koperwiek, krakeend, krooneend, kuifeend, lepelaar, meerkoet, merel, middelste zaagbek , nachtegaal , nonnetje, oeverloper , oeverwaluw, paapje , pimpelmees, Pontische meeuw, putter, regenwulp, rietzanger, ringmus , roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut , Ross' gans, rotgans, scholekster, slobeend , smient , spreeuw, sprinkhaanzanger, staartmees, stormmeeuw, tafeleend, tapuit , tiftjaf,	Vogelrichtlijn	-

⁵ Soorten welke weergegeven zijn met **dikgedrukte letters** zijn soorten welke genoemd worden op de Unielijst. Deze lijst bevat invasieve exoten welke binnen de EU schade toebrengen (of dit in de toekomst gaan doen). Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

	toendrarietgans, torenvalk , tuinfluiter, tureluur , Turkse tortel, veldleeuwerik , vink, visdief , waterhoen, waterpieper, watersnip , wilde eend, winterkoning, wintertaling , witte kwikstaart, wulp , zanglijster, zeearend , zilvermeeuw, zomertaling , zwarte kraai, zwarte roodstaart, zwarte stern , zwartkop, zwartkopmeeuw		
	Indische gans, mandarijneend, soepeend, soepgans, stadsduif	Exoot ⁶	-
	Nijlgans	Unielijst	-

Veldonderzoek

Visueel en auditief zijn algemene broedvogels waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie tijdens het veldbezoek, het gaat hier om bijvoorbeeld de koolmees. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen of rond het werkgebied.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om het bestaande gebouw te herontwikkelen. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen of rond het werkgebied. De voorgenomen ontwikkelingen kunnen mogelijk leiden tot het beschadigen, vernielen of wegnemen van nestplaatsen en eieren, maar ook tot het doden of verstoren van soorten indien actieve nestplaatsen aanwezig zijn binnen het werkgebied. Indien een nest tijdens broed of grootbrengen van de jongen te lang verstoord en verlaten wordt, raken eieren/jongen onderkoeld of verhongeren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen, zoals reeds gemeld, mogelijk leiden tot schade aan nestplaatsen van algemene broedvogels. Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te benoemen. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist veel later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 augustus is slechts een indicatie. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, wordt voorkomen

⁶ Voor de bepaling welke soorten exoten zijn is gebruik gemaakt van gegevens van Sovon.

dat nestplaatsen beschadigd raken. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen echter uitgevoerd worden, mits zeker gesteld wordt dat er geen actieve nestplaatsen aanwezig zijn.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2 Vleermuizen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden vleermuizen waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.2 voor verzameltabel.

Tab 5.2, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vleermuizen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	-

5.2.1 Verblijfplaatsen binnen de projectlocatie

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er visueel geen vleermuizen aangetroffen. Om een inschatting te maken van mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is gebruik gemaakt van de *Checklist aanwezigheid* uit het Vleermuisprotocol van Netwerk Groene Bureaus.

Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan opgaande gewassen, waarmee vestigingsplaatsen van boombewonende vleermuizen uitgesloten kunnen worden om aanwezig te zijn.

Het projectgebouw is geschikt gebleken voor vestiging door gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn openingen aanwezig tussen boeidelen en gevels die vleermuizen toegang geven tot de achterliggende ruimte. Op basis van het verkennend onderzoek kan niet uitgesloten worden dat gebouwbewonende vleermuizen vestigingsplaatsen bezetten in het projectgebouw. Nader onderzoek uitgevoerd in 2021 (FF Solutions, projectnummer 08NO06-21, d.d. 27 oktober 2021) heeft echter reeds aangetoond dat het ontbreekt aan vestigingsplaatsen van vleermuizen in het projectgebouw.

Effectenbeoordeling Ow

Hoewel vanuit de Quicksan vestigingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het projectgebouw niet uit te sluiten zijn, worden er op basis van reeds uitgevoerd nader onderzoek geen vestigingsplaatsen van vleermuizen verwacht binnen de projectlocatie. Er zijn hierom ook geen negatieve effecten te verwachten op vestigingsplaatsen van vleermuizen.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en).

5.2.2 Foerageergebied

Veldonderzoek

Er zijn opgaande gewassen en bomen aanwezig rondom de projectlocatie welke voor vleermuizen zorgen voor luwe omgevingen binnen de projectlocatie waarin gevoerageerd kan worden. Tevens is er sprake van een watergang buiten de projectlocatie. De directe omgeving blijft ongemoeid bij de voorgenomen ontwikkeling. De projectlocatie en direct omliggende omgeving kan in gebruik genomen als foeragegebied.

Effectenbeoordeling Ow

Mogelijk foerageren vleermuizen rond de projectlocatie. De omgeving rondom de projectlocatie zal na afronding van de ontwikkelingen onaangetast zijn, de projectlocatie zelf is slechts een klein areaal in het totale leefgebied en zal eveneens toegankelijk zijn na realisatie. Tijdens en na de ontwikkelingen kan er echter wel mogelijk sprake zijn van een toename aan verlichting richting omliggende gebieden welke versturend kan werken indien vleermuizen hier foerageren.

Advies

Tijdens en na de voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk een negatief effect ontstaan op het foeragegebied voor vleermuizen door toename van verlichting richting de omliggende gebieden. Dit effect kan echter voorkomen worden door, indien verlichting gebruikt wordt tijdens de bouw, deze louter richting de projectlocatie te schijnen of uit te zetten na zonsondergang. Verlichting die toegepast wordt in bouwplannen kan afgestemd worden op vleermuizen.

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent foeragegebied mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2.3 Vliegroutes

Veldonderzoek

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuisroutes verbinden op (grote) afstand verschillende soorten habitats (verblijfplaatsen, foerageergebied) met elkaar. De bebouwing binnen de projectlocatie vormt geen essentieel lijnvormig landschapselementen in de omgeving. Buiten de projectlocatie bevindt zich echter een watergang met boomrijen die mogelijk wel dienst kan doen als essentieel, relatief donker, lijnvormig landschapselement.

Effectenbeoordeling Ow

Mogelijk zijn de omliggende boomrijen en watergang onderdeel van een vliegroute. Deze mogelijke vliegroute blijft zowel tijdens, als na de voorgenomen ontwikkelingen aanwezig. Tijdens en na de ontwikkelingen kan er echter wel mogelijk sprake zijn van een toename aan verlichting richting omliggende gebieden welke versturend kan werken indien vleermuizen hier een vliegroute bezetten.

Advies

Tijdens en na de voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk een negatief effect ontstaan op vliegroutes voor vleermuizen door toename van verlichting richting de omliggende gebieden, met name richting de watergang. Dit effect kan echter voorkomen worden door, indien verlichting gebruikt wordt tijdens de bouw, deze louter richting de projectlocatie te schijnen of uit te zetten na zonsondergang. Verlichting die toegepast wordt in bouwplannen kan afgestemd worden op vleermuizen.

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent vliegroutes mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.3 Overige zoogdieren

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden overige zoogdieren waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.3 voor verzameltabel.

Tab 5.3, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'overige zoogdieren'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Overige zoogdieren	Boommarter, bunzing, haas	Nationaal beschermd	-
	Bosmuis, egel, ree, vos	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Bruine rat, huiskat, mol, schaap	Zorgplicht	-
	Muskusrat	Unielijst	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt enkele waarnemingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) in de omgeving van de projectlocatie, het gaat hier om de boommarter, bunzing en haas. Binnen de resultaten van het veldbezoek zal per specifiek beschermde soort een beschrijving worden gegeven.

- Boommarter** De boommarter is een soort welke gebruik maakt van holten in bomen, konijnen-, vossen of dassenhollen, ruimte tussen boomwortels of ruimte onder takkenbossen om een rustplaats te maken (Zoogdierverseniging). Soms maakt de boommarter gebruik van bebouwing aan de rand van een bos. Het habitat van de boommarter is bij uitstek bos. De projectlocatie is gelegen in stedelijk gebied en biedt geen geschikt habitat voor de boommarter, mede door het versteende karakter. Aanwezigheid van de boommarter wordt uitgesloten.
- Bunzing** De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied (Zoogdierverseniging). Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande hollen gebruikt, zoals konijnenhollen en hollen van bijvoorbeeld muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt. In de winter zoeken bunzingen vaak warmere plekken op, zoals hooi- en stobalen. De projectlocatie is gelegen in stedelijk gebied en voorziet niet in kleinschalig landschap of geschikte verblijfplaatsen voor de bunzing. De bunzing wordt niet aanwezig verwacht binnen de projectlocatie op basis van habitatsvoorkeuren en het ontbreken van geschikte vestigingsmogelijkheden.
- Haas** De haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld, akkers en weilanden, maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders (Zoogdierverseniging). De projectlocatie is gelegen in stedelijk gebied en biedt geen geschikt vestigingshabitat voor de haas.

Er zijn op basis van verspreidingsgegevens, aanwezig habitat en het ontbreken van sporen als latrines, hollen of prooiresten, geen aanwijzingen dat andere streng beschermde soorten aanwezig zullen zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk verblijven minder streng beschermde soorten, zoals de huisspitsmuis, (incidenteel) rond de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de huisspitsmuis, voorkomen rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse reptielen, amfibieën en/of vissen waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.4 voor verzameltabel.

Tab 5.4, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'reptielen, amfibieën en vissen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Reptielen, amfibieën en vissen	Groene kikker (onb.)	Habitatrichtlijn	-
	Bruine kikker, gewone pad, groene kikker (onb.), kleine watersalamander	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Baars, bittervoorn, blankvoorn, driedoornige stekelbaars, marmergrondel, rietvoorn, tiendoornige stekelbaars, vetje, zeelt	Zorgplicht	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt vaststellingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) in de omgeving van de projectlocatie, het betreft de groene kikker (onb.). Specifiek beschermde reptielen, amfibieën en vissen stellen specifieke eisen aan hun habitat.

Groene kikker
(onbekend)

De groene kikker (onbekend) kan zowel nationaal beschermd zijn (meerkikker, bastaardkikker (vrijgesteld in prov. Utrecht), als een Habitatsrichtlijnsoort (poelkikker). Vanuit de NDFF is niet bekend om welke soort het gaat. Binnen en direct rond de projectlocatie is echter geen geschikt voortplantingshabitat aanwezig voor alle soorten groene kikkers door het ontbreken van water. De aanwezige bestrating biedt hierbij tevens geen essentieel landhabitat. Groene kikkers (spec.) worden niet aanwezig verwacht binnen de projectlocatie. De watergang buiten de projectlocatie is niet geschikt als voortplantingsplaats voor de specifiek beschermde poelkikker, die een voorkeur geeft aan onbeschaduwde, voedselarme wateren waarbij de oeverzone goed begroeid is.

Op basis van verspreidingsgegevens en/of aanwezig habitat worden geen andere specifiek beschermde reptielen, amfibieën verwacht aanwezig te zijn binnen de projectlocatie. Het ontbreken van wateroppervlak maakt aanwezigheid van beschermde vissen eveneens niet mogelijk. Incidenteel kunnen minder beschermde soorten amfibieën, zoals de bruine kikker, voorkomen rond de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de bruine kikker, voorkomen rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.5 Insecten en ongewervelden

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse insecten en/of ongewervelden waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.5 voor verzameltabel.

Tab 5.5, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'insecten en ongewervelden'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Insecten en ongewervelden	Grote vos	Nationaal beschermd	-
	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder bruin blauwtje	Zorgplicht	-

5.5.1 Libellen

Veldonderzoek

Er zijn geen specifiek beschermde voortplantingsplaatsen en/of beschermde libellen waargenomen binnen de projectlocatie en directe omgeving. Binnen de projectlocatie en directe omgeving bevindt zich geen geschikt habitat voor (streng beschermde) libellen, mede door het ontbreken van (jaarrond) wateroppervlak. Tevens zijn er vanuit de NDFF geen vaststellingen bekend van streng beschermde libellen in de directe omgeving van de projectlocatie. Het is niet aannemelijk dat beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen vestigingsplaatsen van libellen verwacht binnen en rond de projectlocatie, hierom zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en). Eventueel aanwezige libellen zijn in staat te vluchten bij verstoring.

5.5.2 Dag-/nachtvlinders

Veldonderzoek

Vanuit de NDFF is de grote vos vastgesteld in de omgeving van de projectlocatie. Het habitat voor specifiek beschermde vlinders (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) voldoet aan specifieke eisen omtrent waard- en nectarplanten.

Grote vos De grote vos geeft de voorkeur aan vochtige, open bossen of bosranden of andere plaatsen waar vrijstaande bomen aanwezig zijn. De grote vos voedt zich met het sap van onder andere bloedende bomen en rust ook op de stammen van bomen in de zon. De projectlocatie ligt niet in

een gebied met vochtige open bosranden. Het ontbreekt tevens aan de waardplant van de grote vos; de iep. De projectlocatie voorziet niet in geschikt habitat voor de grote vos.

Tijdens het veldbezoek is er geen habitat aanwezig bevonden binnen en rond de projectlocatie welke voldoet aan eisen voor andere specifiek beschermde dag-/nachtvlinders. Het voorgaande bijvoorbeeld door het ontbreken van geschikte waardplanten. Tevens zijn er geen beschermde dag-/nachtvlinders waargenomen. Het is niet aannemelijk dat specifiek beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

De incidentele aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.5.3 Overige ongewervelden

Veldonderzoek

Binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie ontbreekt het aan kenmerken die specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie stellen aan hun leefgebied. Zo is er geen rottend eikenhout of jaarrond wateroppervlak waargenomen binnen de projectlocatie. Er zijn geen specifiek beschermde soorten waargenomen. De NDFF laat eveneens geen streng beschermde soorten zien in de omgeving van de projectlocatie. Het is niet aannemelijk dat specifiek beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.6 Vaatplanten

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse vaatplanten waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.6 voor verzameltabel.

Tab 5.6, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vaatplanten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vaatplanten	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder bolderik , donkergroene basterdwederik , gele kornoelje , kamgras , korenbloem	Zorgplicht	-
	Grote waternavel , reuzenberenklauw , smalle waterpest	Unielijst	-

Veldonderzoek

Er zijn tijdens het veldbezoek geen specifiek beschermde planten aangetroffen of indicaties van het voorkomen van specifiek beschermde planten binnen de projectlocatie. Er is sprake van bestrating rondom het projectgebouw. Er is eveneens gelet op het voorkomen van beschermde muurvegetatie. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Binnen de projectlocatie is vast te stellen dat er geen specifiek beschermde vaatplanten op de projectlocatie zijn te verwachten.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Het is niet te verwachten dat door de geplande ontwikkeling verstoring van het leefgebied zal optreden van specifiek beschermde soorten door afwezigheid van specifiek beschermde soorten. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.7 Nader onderzoek

Op basis van het uitgevoerd veld- en bureauonderzoek is geconstateerd dat in het onderzoeksgebied geschikt habitat aanwezig is voor een aantal specifiek beschermde soorten, namelijk voor gebouwbewonende vleermuizen. Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is reeds uitgevoerd en heeft geen vaststellingen opgeleverd van vestigingsplaatsen binnen het projectgebouw.

5.8 Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming

Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) (zie Hoofdstuk 1.1 en bijlage 2). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*

Om te voldoen aan de plicht vanuit de specifieke zorgplicht, is voorafgaand aan het verrichten van de ontwikkeling nagegaan of er aanwijzingen zijn dat vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Met betrekking tot vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten is dit onderzoek reeds uiteengezet in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. Met betrekking tot rode lijst-soorten het volgende:

Er is gebruik gemaakt van zowel objectieve gegevens volgend uit de NDFF en een veldonderzoek om te bepalen of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie (voor de NDFF is een omgevingsstraal aangehouden van 1 kilometer). Rode lijst-soorten die bekend zijn uit de omgeving van het projectgebied, of vastgesteld zijn tijdens het veldonderzoek, zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. De rode lijst-soorten die op basis van objectieve gegevens zijn vastgesteld binnen of rond het plangebied zijn voor de volledigheid tevens opgenomen in Tab. 5.7.

Tab 5.7, Verzameltabel vaststellingen bureau- en veldonderzoek van rode lijst-soorten

Soortgroep	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond plangebied
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Huismus, ransuil, steenuil
Algemene broedvogels	Blauwe kiekendief, boerenwaluw, brilduiker, dwergmeeuw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grote mantelmeeuw, grutto, huiswaluw, keep, kemphaan, kleine zilverreiger, kneu, koekoek, middelste zaagbek, nachtegaal, oeverloper, paapje, ringmus, roodhalsfuut, slobbeend, smient, tapuit, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, wulp, zeearend, zomertaling, zwarte stern
Vleermuizen	-
Overige zoogdieren	Bunzing, haas
Reptielen, amfibieën en vissen	-
Insecten en ongewervelden	Grote vos, bruin blauwtje
Vaatplanten	Bolderik, donkergroene basterdwederik, gele kornoelje, kamgras, korenbloem

In onderstaande tabel wordt voor de soorten genoemd in Tab. 5.7 aangegeven of er potentie is tot aanwezigheid van deze soorten. Enkele soorten zijn reeds uitvoerig behandeld in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6, dit betreft bijvoorbeeld de broedvogels met jaarrond beschermde nesten. De potentie tot aanwezigheid wordt gebaseerd op objectieve gegevens als; de aanwezigheid van geschikt habitat voor een soort (bijv. wateroppervlak voor vissen), de aanwezigheid van specifieke waardplanten voor specifieke vlindersoorten, maar ook op basis van expert judgement. Indien noodzakelijk worden specifieke soorten nader toegelicht.

Tab 5.8, Verzameltabel voor potentie tot aanwezigheid van rode lijst-soorten

Potentie tot aanwezigheid	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond plangebied
Hoog	-
Geen, laag of incidenteel	Huismus, ransuil, steenuil, blauwe kiekendief, boerenwaluw, brilduiker, dwergmeeuw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grote mantelmeeuw, grutto, huiswaluw, keep, kemphaan, kleine zilverreiger, kneu, koekoek, middelste zaagbek, nachtegaal, oeverloper, paapje, ringmus, roodhalsfuut, slobbeend, smient, tapuit, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, wulp, zeearend, zomertaling, zwarte stern, bunzing, haas, grote vos, bruin blauwtje, bolderik, donkergroene basterdwederik, gele kornoelje, kamgras, korenbloem

Er worden geen soorten met een hoge potentie tot aanwezigheid verwacht. Voor de overige soorten zal de ontwikkeling niet leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen indien maatregelen worden genomen. De schaal van de projectlocatie ten opzichte van omliggende gebieden maakt dat het projectgebied niet gezien kan worden als essentieel leefgebied of essentiële groeiplaats voor deze soorten. Binnen de ontwikkeling dient echter voorkomen te worden dat soorten worden gedood. Ten behoeve hiervan dienen maatregelen opgevolgd te worden. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht, en tevens algemene zorgplicht, zijn aan het eind van dit hoofdstuk ingevoegd.

In het kader van de algemene en specifieke zorgplicht wordt geadviseerd onderstaande maatregelen (voor specifieke soortgroepen) op te volgen;

Specifieke maatregelen algemene broedvogels

- Handelen buiten broedseizoen;
- Deskundige schouwt locatie op aanwezige actieve nestplaatsen voorafgaand werkzaamheden;
- Er wordt contact opgenomen met ecooloog bij calamiteiten (vestiging broedvogel).

Specifieke maatregelen voor vleermuizen

- Licht afwenden van de boomrijen en watergang in de omgeving en hierbij enkel richting de projectlocatie schijnen tijdens de werkzaamheden;
- Indien mogelijk heeft de voorkeur bouwverlichting niet toe te passen en werkzaamheden louter tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren;
- Aangepaste verlichting gebruiken welk enkel naar beneden schijnt en niet richting omliggende boomrijen en watergang schijnt;
- Geen versperrende elementen langs boomrijen en watergang plaatsen zodat vleermuizen vrij kunnen vliegen;
- Indien mogelijk; werkzaamheden welke vliegrouden/foeragegebieden beïnvloeden uitvoeren in de winterrustperiode (november t/m maart);
- Het integreren van vleermuisvriendelijke verlichting omtrent aantal verlichtingsbronnen en positionering in het ontwerp van de nieuwbouw, bijvoorbeeld door aanbrengen van verlichting met een scherpe bundel ('scherpe cutoff').

Algemene maatregelen

- Opdrachtgever schouwt locatie op aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden, bijvoorbeeld onder struikgewas of in bladhopen en overhoeken of in bebouwing;
- Rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten;
- Draag zorg voor het veilig weggelaten van eventueel aanwezige soorten door openlaten vluchtwegen.

6 Samenvatting

FF Solutions heeft van AJ Real Estate opdracht gekregen een Quickscan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Broerswetering 8', te Bunschoten. Deze Quickscan dient als actualisatie voor de eerder gemaakte Quickscan (projectnummer 08QS06-21, d.d. 30 april 2021). Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om het bestaande gebouw te herontwikkelen.

Het onderzoek heeft tot doel in te schatten of er op de projectlocatie planten- en diersoorten aanwezig en/of te verwachten zijn, die volgens de Ow een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de ingreep. Daarnaast heeft het onderzoek als doel in te schatten of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten, gebieden die deel uitmaken van NNN-gebieden of beschermde houtopstanden. Onderstaand een samenvatting met conclusies voor respectievelijk gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming.

Tab 6.0, Samenvatting met conclusies en adviezen voor gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming

Gebiedsbescherming		
Natura 2000-gebieden	Conclusie	- Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne of externe factoren. Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. - Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, met uitzondering van maatregelen in het kader van (mogelijke) stikstofdeposities.
	Advies	- Voor zekerheidstelling dient een AERIUS-berekening gemaakt worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving verwacht kan worden. - Voor zekerheidstelling kan een Passende Beoordeling gemaakt worden indien het omgevingsplan aangepast dient te worden voor de uitvoering van het project, onderdeel hiervan is de reeds geadviseerde AERIUS-berekening.
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	Conclusie	Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.
	Advies	Geen maatregelen noodzakelijk.
Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	Conclusie	Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op nationale landschappen en nationale natuurgebieden.
	Advies	Geen maatregelen noodzakelijk.
Ander beleidsmatig beschermd gebied	Conclusie	De projectlocatie is gelegen binnen 'Landschap Eemland'. Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zijn er geen bezwaren tot de uitvoering van het project met betrekking tot 'Landschap Eemland'. Indien het huidige omgevingsplan aangepast moet worden voor de uitvoering van de ontwikkeling, dan zal gemotiveerd moeten worden hoe de kernkwaliteiten van het gebied beschermd worden.
	Advies	- Er zijn geen maatregelen noodzakelijk indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt. - Er dient een motivatie bij het omgevingsplan opgesteld moeten worden indien het omgevingsplan aangepast moet worden voor de ontwikkeling.

Beschermd houtopstanden		
	Conclusie	- o Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden. - o Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.
	Advies	o Geen maatregelen noodzakelijk.
Soortenbescherming		
	Conclusie	- o Op basis van het uitgevoerd veld- en bureauonderzoek is geconstateerd dat in het onderzoeksgebied geschikt habitat aanwezig is voor een aantal specifiek beschermde soorten, namelijk voor gebouwbewonende vleermuizen. Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is reeds uitgevoerd en heeft geen vaststellingen opgeleverd van vestigingsplaatsen binnen het projectgebouw. - o Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft overige soorten, mits maatregelen worden genomen, mede in het kader van de algemene en specifieke zorgplicht.
	Advies	o Er dienen maatregelen opgevolgd te worden in het kader van de algemene en specifieke zorgplicht (zie einde van Hoofdstuk 5.8).

De algemene zorgplicht blijft van kracht. Bij calamiteiten zal opnieuw moeten worden beoordeeld welke maatregelen passend zijn.

Naam ondertekenende.
 Dhr. G.R. Bouw

Nijkerk, 18 oktober 2024
 Handtekening.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Bronnen

Literatuur

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie november 2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. (2021). Vleermuisprotocol 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (z.d.). Indicatieve lijst Jaarrond beschermde vogelnesten.

Internet

Gebiedsbescherming:

<https://www.natura2000.nl/>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx>

Soortenbescherming:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

<https://www.vlinderstichting.nl/>

<https://www.zoogdiervereniging.nl/>

<https://www.ndff.nl/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl/>

<https://www.ravon.nl/>

<https://www.sovon.nl/>

Overig:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

<https://www.pdok.nl/>

<https://www.provincie-utrecht.nl/>

<https://www.flevoland.nl/>

<https://www.noord-holland.nl/Home>

<https://www.fryslan.frl/>

<https://www.provinciegroningen.nl/>

<https://www.limburg.nl/>

<https://www.gelderland.nl/>

<https://www.zeeland.nl/>

<https://www.zuid-holland.nl/>

<https://www.provincie.drenthe.nl/>

<https://www.overijssel.nl/>

<https://www.brabant.nl/>

Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving

Deze bijlage gaat in op de natuurwetgeving waaraan de ingrepen binnen de projectlocatie worden getoetst. Hierbij zal gepoogd worden om de meest relevante stukken vanuit de wetgeving, welke voldoende zijn om de wetgeving te snappen, over te dragen.

Omgevingswet

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- o AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- o Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten

Er geldt een algemeen verbod binnen de Ow om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. Onderstaand een omschrijving van deze activiteiten.

Definitie Natura 2000-activiteit

Natura 2000-activiteit: activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Definitie flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit: activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een vergunningsvrij geval (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Om te bepalen of een project leidt tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, wordt in eerste opzet een voortoets uitgevoerd. Indien uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn, is een project vergunningplichtig en dient eerst een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow / art. 8.74b Bkl) gemaakt te worden. Indien er noodzaak is tot het nemen van mitigerende maatregelen (verzachtende maatregelen), maar er nog steeds significante gevolgen te verwachten zijn, dan kan een omgevingsvergunning voor het project worden verleend als een ADC-toets succesvol is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl).

De Ow neemt, zoals reeds benoemd, vergunningsvrije gevallen op waarvoor geen omgevingsvergunning aangevraagd hoeft te worden. Activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit (zie definitie). Vergunningsvrije activiteiten en activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, kunnen alsnog een gevolg hebben op deze gebieden (zij het niet significant). Alle activiteiten, waaronder activiteiten met gevolgen (niet zijnde significant), zijn gebonden aan de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
1.	<i>Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:</i> <i>alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;</i> <i>voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en</i> <i>als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.</i>
2.	<i>De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:</i> <i>voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;</i> <i>als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;</i> <i>tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en</i> <i>het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.</i>

Opmerking: De term Natura 2000-activiteit geldt louter voor projecten, niet voor plannen (zie definitie). Een plan mag worden vastgelegd als middels een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow) de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet aantast (art. 10.24 Bkl).

Gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Binnen de Ow zijn regels opgenomen ter bescherming en instandhouding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het verbeteren en ontwikkelen van het NNN. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden. De omgevingsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de provincie stelt binnen haar grondgebied.

Gebiedsbescherming (Bijzondere natuurgebieden en landschappen)

Het Rijk kan bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen (art. 2.44, lid 2 Ow). De provincie kan in de omgevingsverordening bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Voor bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal, gelijk aan specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden), regels voor bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen zijn te vinden in de provinciale omgevingsverordening.

Beschermde houtopstanden

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. De regels voor het beschermen van houtopstanden staan beschreven in afd. 11.3 Bal.

Houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal), bestaande uit 10 are of meer óf bestaande uit bomenrijen met meer dan 20 bomen, worden beschermd van velling door een meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal). De regels gelden niet voor:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het is verboden om zonder een melding een houtopstand geheel of gedeeltelijk te velen (met uitzondering van periodiek vellen van vriend- of hakhout). De te maken melding dient ten minste 4 weken tot maximaal 1 jaar voorafgaand aan de velling uitgevoerd te worden (art. 11.126 Bal). In een omgevingsverordening kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld aan kapverboden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk geveld is, geldt de herplantplicht die binnen 3 jaar op dezelfde grond uitgevoerd dient te worden (aanvullende voorwaarden te lezen in Ow). Binnen de Ow zijn uitzondering en afwijkingen op de meld- en herplantplicht opgenomen.

Naast de meld- en herplantplicht, geldt tevens een specifieke zorgplicht voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbeplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Soortenbescherming

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Voor een flora- en fauna-activiteit (zie definitie) kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Vergunningplichtige flora- en fauna-activiteiten zijn beschreven in paragraaf 11.2.2 t/m 11.2.5 van Bal. Onderstaande wetgeving is van toepassing.

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

- 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
- 2. Het verbod geldt niet, als:*
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - 1. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - 2. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
- 3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
 - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
 - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Binnen de Ow zijn uitzondering op de vergunningplicht en vergunningsvrije gevallen opgenomen (e.g. provinciaal vrijgestelde soorten en handelingen). Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan worden verleend als (par. 8.6.2 Bkl):

- Er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- De activiteit nodig is vanwege een wettelijk belang; en
- De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning dient onder andere aan natuurwaardenonderzoek aangeleverd te worden (par. 7.2.8a.2 Or).

Tijdens ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*

Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen

Deze bijlage gaat in op de kernkwaliteiten van nationale landschappen. De kernkwaliteiten zijn per nationaal landschap opgesomd (zie ook; Ministerie van VROM, 2004).

Tab 7.0, Kernkwaliteiten nationale landschappen (bron: Ministerie van VROM)

Nationaal landschap	Kernkwaliteit(en)
1. Groene Hart	De kernkwaliteiten van het Hollands-Utrechts veenweidegebied: - o Grote mate van openheid; - o Strokenverkaveling met hoog percentage water-land; - o Veenweidekarakter. De kernkwaliteiten van de 'waarden' (Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Lopikerwaard): - o Verkavelingspatroon; - o Groen karakter door beplante dijken en kades; - o Grote mate van openheid. De kernkwaliteiten van de plassen (met name de Vinkeveense, Loosdrechtse, Nieuwkoopse en Reeuwijkse plassen): - o Besloten oeverwal met vele buitenplaatsen; - o Open veenplassen; - o Veenweidekarakter.
2. Middag-Humsterland	▪ Reliëf gevormd door terpen, kwelderruggen en dijken; ▪ Onregelmatige blokverkavelingspatroon; ▪ Grote mate van openheid.
3. Noordelijke Wouden	▪ Strokenverkaveling met een lengte-breedteverhouding van 3:1-5:1; ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Reliëf in de vorm van pingoruïnes en dijkwallen.
4. Westergo	▪ Extreme mate van openheid; ▪ Reliëf gevormd door terpen en kwelderruggen; ▪ Onregelmatig blokvormig en radiaal verkavelingspatroon.
5. Zuidwest-Friesland (Hemmen-Friese meren-Gaasterland)	▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Middeleeuwse verkaveling, waterlopen en meren; ▪ Reliëf in de vorm van stuwwallen en terpen.
6. Drentse Aa	▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Vrij meanderende beken; ▪ Samenhangend complex van essen, bossen, heides en moderne ontginningen.
7. IJsseldelta (Mastenbroek-Kampereiland)	▪ Oudste rationele geometrische verkaveling van Nederland; ▪ Grote mate van openheid; ▪ Reliëf in de vorm van huisterpen en kreekruigen.
8. Noordoost-Twente	▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen en moderne ontginningen.
9. Graafschap	▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter (o.a. door buitenplaatsen); ▪ Kenmerkend waterhuishoudingsstelsel en -patroon.
10. Achterhoek	▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Microreliëf door essen en 'eenmansessen'.
11. Gelderse Poort	▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Reliëf door oeverwallen en dijken.
12. Veluwe	▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Actieve stuifzanden; ▪ De grote en aaneengeslotenheid van het bos.
13. Rivierengebied	▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Samenhangend stelsel van rivier-uiteerwaard-oeverwal-kom; ▪ Samenhangend stelsel van hoge stuwwal-flank-kwelzone-oeverwal-rivier.

14. Noord-Hollands Midden	▪ Grote openheid; ▪ Geometrische inrichtingspatroon in droogmakerijen; ▪ Strokenverkaveling.
15. Zuidwest-Zeeland	De kernkwaliteiten van Walcheren: ○ Kleinschalige openheid; ○ Groen karakter; ○ Reliëf door duinen, kreekruigen, kommen en vlietbergen. De kernkwaliteiten van de Zak van Zuid-Beveland: ○ Groen karakter door fijnmazige kleinschaligheid; ○ Polderpatroon; ○ Kreekrestanten. De kernkwaliteiten van West-Zeeuws-Vlaanderen: ○ Polderpatroon met geulensysteem; ○ Overgang van zandige kust, via kleipolders, naar dekzandgebied, met verschillende mate van openheid ○ Verdedigingswerken.
16. Groene Woud	▪ Het groene karakter; ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides.
17. Heuvelland	▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Groene karakter; ▪ Reliëf.
18. Arkemheen-Eemland	▪ Extreme openheid; ▪ Slagenverkaveling; ▪ Veenweidekarakter.
19. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW)	▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groen en overwegend rustig karakter; ▪ Openheid.
20. De Stelling van Amsterdam (SvA)	▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groene en relatief 'stille' ring rond Amsterdam; ▪ Relatief grote openheid.